

อาลียา โยธาสมฺพร 2552: การศึกษาเชิงวิเคราะห์อุปมาอุปไมยในคัมภีร์อัล-กุรอาน
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญาและศาสนา) สาขาปรัชญาและศาสนา
ภาควิชาปรัชญาและศาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเวศ อินทองปาน, Ph.D. 172 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาตัวบทและความหมายในรูปแบบ
อุปมาอุปไมยจากคัมภีร์อัล-กุรอาน 2) เพื่อแจกแจงเนื้อหา หมวดหมู่ 3) เพื่อวิเคราะห์อุปมาอุปไมย
ในคัมภีร์อัล-กุรอานเชิงการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

ผลการวิจัยพบว่า อุปมาอุปไมยเป็นหนึ่งในรูปแบบการใช้สำนวนภาษาในคัมภีร์อัล-
กุรอานที่สามารถเข้าใจได้ง่าย อันเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผู้
ไตร่ตรองพิจารณา ส่วนเนื้อหาของอุปมาอุปไมยในคัมภีร์ ปรากฏว่าส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับหลักการ
ศรัทธาในศาสนาอิสลามมากกว่าที่เกี่ยวข้องกับหลักการปฏิบัติ อันเป็นการบ่งบอกถึงน้ำหนักและ
ความสำคัญของการศรัทธาตามเงื่อนไขพื้นฐานที่ศาสนาอิสลามกำหนด ทั้งนี้ สิ่งที่คัมภีร์ได้นำมา
ยกตัวอย่างเปรียบเทียบส่วนใหญ่เป็นรูปธรรมที่สัมผัสได้ และเข้ากับสติปัญญา เช่น พฤติกรรมของ
มนุษย์และสรรพสิ่งต่างๆ

อุปมาอุปไมยในคัมภีร์อัล-กุรอานยังมีความสอดคล้องกับการพัฒนาชีวิตและสังคม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกล่อมเกลาจิตใจและสร้างปัญญาให้มนุษย์ใคร่ครวญชีวิต ปลูกจิตสำนึก
แก่บุคคล ให้รู้ผิดรู้ถูก และรู้หน้าที่ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนแนะแนวทาง
ชีวิตที่ถูกต้องและปลอดภัย